

Nr 314.

Av fru **Östlund m. fl.**, *angående beredande av rätt för kvinnor att söka och innehava klockarebefattning.*

En av de föråldrade bestämmelser från den tid då en hel del verksamhetsområden voro undantagna kvinnorna är den förordning, som ännu föreskriver att kvinna, för att få söka och innehava klockarebefattning, därtill måste söka särskild dispens av Kungl. Maj:t. Hittills har också sådan dispens i regel beviljats i enlighet med den sökandes anhållan, antingen för viss angiven tjänst eller inom ett eller flera stift.

Ofta är ju i folkmedvetandet klockare- och organistbefattning ungefär samma sak, men rätta förhållandet är ju att en organist mycket väl även kan innehava kompetens för att sköta klockarebefattning då däremot det icke är nödvändigt för att erhålla klockarebefattning att innehava organistexamen, men av ekonomiska skäl äro dessa befattningar gärna förenade.

Dessa befattningar kunde tidigare innehavas endast av män men genom kungörelse 8 mars 1861 föreskrevs att:

Till förestående av organistbefattning, där denna ej är med klockaresyssla förenad, må vederbörande äga att antaga kvinna, vilken fullgjort vad författningarna för kompetens till sådan befattning i övrigt stadga.

Det blir således vanligtvis när dessa båda befattningar äro förenade som kvinna hindras att söka den befattning för vilken ingen särskild utbildning är föreskriven, och man gör ovillkorligen den frågan, om vikten och betydelsen av klockarebefattningen i vår tid står i rimlig proportion till att för kvinnlig sökande kräva kungl. dispens.

Denna fråga har upprepade gånger varit föremål för riksdagens prövning men med negativt resultat.

Senast vid 1926 års riksdag då i motion nr 36 frågan upptogs på nytt, vilken motion emellertid avslogs av andra kammaren då däremot första kammaren beslöt bifalla motionen. Första lagutskottet, som i sitt utlåtande nr 16 inneslöt en mycket intressant historik över frågans behandling inom riksdag och kyrkomöten, avstyrkte motionen med motivering att hela frågan om kantors- och klockareinstitutionen i olika sammanhang är under utredning.

Den omständigheten att första kammaren uttalade sig i motionens syfte hava vi ansett vara skäl nog att ännu en gång framlägga förslag i frågan. Ett uttalande som måhända också vore värt att uppmärksammas är det i mars 1927, av Strängnäs domkapitel, som, i det domkapitlet avstyrker en dispensansökan för stiftets del, anser att om det efter utredning skulle befinnas lämpligt att även kvinnor må erhålla befogenhet att söka och innehava

klockaretjänst, en ändring i detta avseende bör ske på lagstiftningens väg och icke genom dispens.

Då det även synes vara mycket ovisst när denna fråga kan komma att föreläggas riksdagen i något samband med andra hithörande frågor och då frågan om att medgiva kvinna rätt att söka och innehava klockarebefattning säkerligen icke kan komma att på något sätt inverka på en eventuell utrednings resultat, tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för att kvinnor måtte erhålla rätt att söka och innehava klockarebefattning och för riksdagen därom framlägga förslag.

Stockholm den 21 januari 1928.

Agda Östlund.

Olivia Nordgren.

Harald Hallén.

B. Mogård.

W. Bäckström.

Martin Andersson.

Nelly Thüring.
